

Сарајево, 07.08.2017. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА
31.07.2017.- 04.08.2017.**

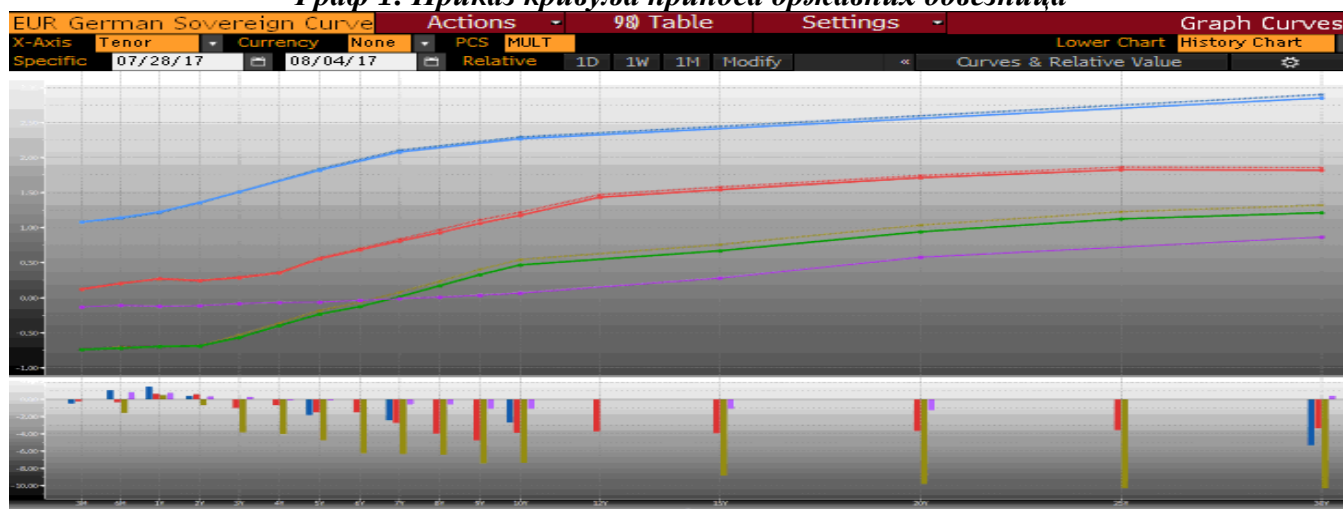
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	28.7.17	-	4.8.17		28.7.17	-	4.8.17		28.7.17	-	4.8.17		28.7.17	-	4.8.17	
2 године	-0,68	-	-0,69	↘	1,35	-	1,35	→	0,26	-	0,25	↘	-0,11	-	-0,11	→
5 година	-0,18	-	-0,23	↘	1,83	-	1,82	↘	0,58	-	0,56	↘	-0,06	-	-0,06	→
10 год.	0,54	-	0,47	↘	2,29	-	2,26	↘	1,22	-	1,18	↘	0,08	-	0,07	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси			
	28.7.17	-	4.8.17	
3 мјесеца	-0,598	-	-0,697	↘
6 мјесеци	-0,704	-	-0,720	↘
1 година	-0,668	-	-0,675	↘

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 04.08.2017. године (пуне линије) и 28.07.2017. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Претходна седмица у еврозони је била релативно мирна, без значајнијих изјава европских званичника. У економском билтену Европске централне банке је наведено да доступни подаци, нарочито резултати анкета, и даље указују на то да би економски раст еврозоне у блиској будућности требало да буде стабилан и заснован на широким основама. Истакнуто је да се очекује да ће темељна инфлација у еврозони постепено расти у средњем року, подржана мјерама монетарне политике, континуираном економском експанзијом и одговарајућом постепеном апсорпцијом економских губитака. Најбитнији подаци објављени током претходне седмице били су у складу с очекивањима (инфлација у јулу 1,3% и БДП у другом кварталу 0,6%). С друге стране, РМІ показатељи пословног повјерења и повјерења у сектору малопродаје су били лошији од очекивања. Током трговања у сриједу, курс EURUSD је пробио ниво од 1,19, што је највиши ниво

курса забиљежен у посљедње 2,5 године, а до повећања је дошло под утицајем очекивања инвеститора да ће се наставити јачање EUR. Инвеститори су заузели дуге позиције у овој валути, упркос позивању поједних аналитичара на опрезност. Према анкети коју је провео Reuters, очекује се да ће EUR јачати у односу на USD до краја године највише под утицајем очекивања да ће ЕЦБ почети да смањује стимулансе.

Њемачка је емитовала двогодишње (-0,69%) и десетогодишње (0,49%) обвезнице. Француска је емитовала тромјесечне (-0,593%), шестомјесечне (-0,584%) и једногодишње (-0,546%) трезорске записе и седмогодишње (0,39%), десетогодишње (0,75%) и тридесетогодишње обвезнице (1,79%). Белгија је емитовала тромјесечне (-0,628%) и шестомјесечне (-0,619%) трезорске записе. Шпанија је емитовала петогодишње (0,233%), десетогодишње (1,267%) и двадесетогодишње обвезнице (2,545%).

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП – ЕЗ (Q/Q прелим.) II квартал	0,5%	1,0%	1,1%
2.	БДП – ЕЗ (Г/Г прелим.) II квартал	2,1%	2,1%	1,9%
3.	БДП – Белгија (Q/Q прелим.) II квартал	-	0,4%	0,6%
4.	Стопа инфлације – ЕЗ (Г/Г прелим.) ЈУЛ	1,3%	1,3%	1,3%
5.	Стопа инфлације – Италија (Г/Г прелим.) ЈУЛ	1,2%	1,2%	1,2%
6.	Стопа незапослености – ЕЗ ЈУН	9,2%	9,1%	9,2%
7.	Стопа незапослености – Ирска ЈУЛ	-	6,4%	6,3%
8.	Стопа незапослености – Италија ЈУН	11,2%	11,1%	11,6
9.	PMI Manufacturing – ЕЗ (F) ЈУЛ	56,8	56,6	56,8
10.	PMI Manufacturing – ЕЗ (F) ЈУЛ	58,3	58,1	58,3
11.	Малопродаја (Г/Г) ЈУН	2,5%	3,1%	2,4%
12.	Фабричке поруџбине – Њемачка (M/M) ЈУН	0,5%	1,0%	1,1%

САД

Предсједник САД Трамп би могао значајно измијенити Одбор гувернера Феда током 2018. године, што би могло имати значајног утицаја на приступ монетарној политици, као и на регулативу у финансијској индустрији. Предсједник именује чланове овог тијела, а њихово именовање треба да потврди Сенат и на овим позицијама остају 14 година. Током 2018. године, три од укупно седам позиција у овом тијелу ће бити упражњене. Поред тога, актуелној предсједници Феда мандат истиче у фебруару 2018. године, а њеном замјенику Fisherу у јуну 2018. године. Тако да ће и ове позиције именовати предсједник САД уз одобрење Сената.

Два регионална предсједника Феда, Williams из Сан Франциска и Rosengren из Бостона, су изјавили да очекују да би на наредном састанку FOMC-а, који се одржава у септембру, могао бити сигнализирани моменат када ће почети смањење Федовог биланса с обзиром на то да је економија САД довољно снажна да издржи повратак на нормалну монетарну политику. Williams је додао да би још једно повећање референтне каматне стопе у овој години било одговарајуће, док сматра да су у 2018. години пожељна три повећања референтне каматне стопе, као и да транзиторни фактори држе инфлацију на ниском нивоу и да би она у наредних годину или двије требало да достигне 2%.

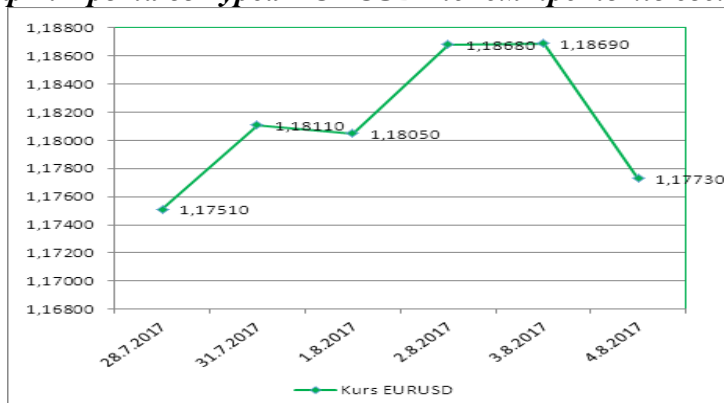
Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Активност радно инте. сектора Фед Далас ЈУЛ	13,0	16,8	15,0
2.	Лична потрошња ЈУН	0,1%	0,1%	0,2%
3.	Инфлација (Г/Г) ЈУН	1,3%	1,4%	1,5%
4.	PMI радноинтензивни сектор F ЈУЛ	53,2	53,3	53,2
5.	ISM радноинтензивни сектор ЈУЛ	56,5	56,3	53,2
6.	Иницијални зах. незапослених за помоћ 29. ЈУЛ	243.000	240.000	245.000

7.	Број запослених у нефармерском сектору	ЈУЛ	180.000	209.000	231.000
8.	Стопа незапослености	ЈУЛ	4,3%	4,3%	4,4%
9.	Просјечне седмичне зараде (Г/Г)	ЈУЛ	2,4%	2,5%	2,5%
10.	Трговински биланс (у млрд USD)	ЈУН	-44,5	-43,6	-46,4

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD повећан с нивоа од 1,1751 на ниво од 1,1773. На седмичном нивоу, курс је повећан за 0,19%.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Током протекле седмице одржана је сједница MPC BoE, на којој, у складу с очекивањима, није дошло до промјена у монетарној политици. Одлука о висини квантитативних олакшица (435 милијарди GBP) је донесена једногласно, док је одлука о одржавању референтне каматне стопе на нивоу 0,25% донесена са 6:2 за задржавање постојеће стопе. Чланови MPC BoE који су гласали за раст референтне каматне стопе су McCafferty и Saunders. MPC BoE је умањio очекивања економског раста. За 2017. годину ова очекивања су ревидирана на 1,7% у односу на ранија очекивања која су износила 1,9%. Очекивања економског раста за 2018. годину су смањена на 1,6% с претходних 1,7%. Чланови овог тијела очекују да ће инфлација током 2017. године износити 2,8%, што су исте прогнозе као из маја, док су за 2018. годину очекивања инфлације повећана на 2,5% (претходно 2,4), а за 2019. годину су непромијењена и износе 2,2%. Из BoE је саопштено да уколико економија настави развој у складу с очекивањима могла би бити потребна оштрија монетарна политика. Тржиште тренутно очекује да би први раст референтне каматне стопе од 0,25% могао да се деси до трећег квартала 2018. године, док би друго повећање, такође за 0,25%, могло да се деси до трећег квартала 2019. године.

Вицегувернер BoE Broadbent је изјавио да постоји могућност да каматне стопе буду мало повећане. Ипак, Broadbent је упозорио да у томе не треба претјеривати, те додао да је у питању само раст каматних стопа, на који су сви навикнути и који је и раније био савршено коришћен. Broadbent сматра да би неизвјесности око Бреگزита могле утицати на компаније и њихово смањење улагања у нове инвестиције, упркос профиту који су извозне компаније оствариле под утицајем слабљења GBP након одлуке о Бреگزиту.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Нето потрошачки кредити (у млрд GBP)	ЈУН	1,5	1,8
2.	Одобрени хипотекарни кредити	ЈУН	65.000	65.100
3.	Монетарни агрегат М4 (Г/Г)	ЈУН	-	-0,1%
4.	Nationwide цијене кућа (Г/Г)	ЈУЛ	2,7%	3,1%
5.	PMI композитни индекс	ЈУЛ	53,8	53,8

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,89465 на ниво од 0,90270, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,3136 на ниво од 1,3040.

ЈАПАН

У извјештају ММФ-а је наведено да су реформе које је имплементирао премијер Абе побољшале економске услове, али нису помогле Јапану да достигне одрживост у превазилажењу дефлације. Економија Јапана је расла брже од њеног потенцијала током посљедњих пет квартала, док се незапосленост налази на рекордно ниском нивоу, такође је наведено у извјештају који је објавио ММФ о економији Јапана. Ипак, циљеви везано за инфлацију, одрживости дуга, као и раста су ван домаћаја, док значајни ризици и даље постоје, упозорено је из ММФ-а.

Члан МРС ВоЈ Фуно је изјавио да не очекује да ће цијене убрзо забиљежити значајан раст, те указао на то да ВоЈ више нема обавезујући рок у којем треба достићи амбициозни инфлаторни циљ, док се раније обавезивала на достизање инфлаторног циља у двогодишњем периоду. Фуно је додао и да ВоЈ мора довољно смањити реалне каматне стопе како би заштитила економију од негативних шокова, али и како би задржала замах у економији који ће утицати на раст цијена. С друге стране, бивши члан МРС ВоЈ Киучи је упозорио да би ВоЈ могла достићи лимит у програму квантитативних олакшица средином наредне године или можда раније, уколико буде потребно да купи више обвезница у склопу циља контролисања криве приноса, што би могао бити озбиљан проблем. Што се тиче тренутног програма који ВоЈ имплементира и његовог ефекта на економију, Киучи је веома сумљичав, те сматра да дуго одржавање веома ниских каматних стопа може акумулирати финансијске неправилности, такозвани „балон“ цијена, те би пуцање таквог „балона“ могло значити негативне ефекте по економију и уједно би угрозило фискалне услове. Према мишљењу овог економисте, ВоЈ би требало да почне с процесом нормализације монетарне политике, уз напомену да инфлаторни циљ од 2% није достижан нити је одговарајући.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индустријска производња П (Г/Г) ЈУН	4,8%	4,9%	6,5%
2.	Производња аутомобила (Г/Г) ЈУН	-	6,9%	5,5%
3.	PMI композитни индекс ЈУЛ	-	52,0	53,3
4.	Повјерење потрошача ЈУЛ	43,5	43,8	43,3

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст с нивоа од 130,03 на ниво од 130,31. JPY је благо депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY повећан с нивоа од 110,68 на ниво од 110,69.

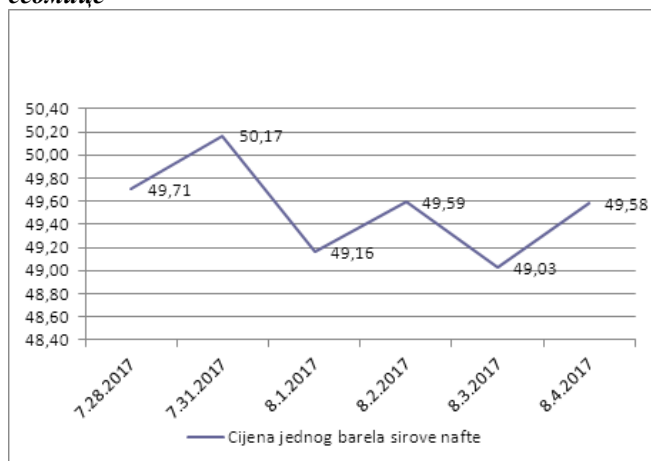
НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 49,71 USD (42,30 EUR). Током протекле седмице цијена нафте је биљежила веома благу тенденцију смањења, те је смањење на седмичном нивоу износило 0,26%. На пад цијене овог енергента утицала је информација да је Либија током јула повећала обим производње нафте упркос напорима ОПЕС-а да редуцира производњу. Либија је током јула повећала обим производње нафте на највећи ниво забиљежен од јуна 2013. године. Такође, обим производње нафте су повећали Саудијска Арабија и УАЕ. Овакви трендови су утицали на заказивање састанка ОПЕС-а с појединим чланицама ове организације, као и с другим земљама произвођачима нафте које нису чланице ОПЕС-а, а на којем ће се дискутовати о томе како се може постићи обавезивање на смањену производњу нафте које је договорено. Састанак ће се одржати у наредним данима у Абу Дабију, те су тржишни учесници у ишчекивању резултата овог састанка.

Додатни притисак на пад цијене нафте дале су и шпекулације да ће повећана производња нафте у САД угрозити напоре ОПЕС-а да сузбијању глобалне понуде нафте.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 49,58 USD (42,11 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:

Служба Front Office

Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.269,69 USD (1.069,29 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена злата је забиљежила пад од 0,85%. Ово је први седмични пад цијене злата забиљежен у посљедње три седмице. Током јула цијена злата је остварила највећи мјесечни раст од фебруара под утицајем шпекулација да ће Фед успорити с активностима у правцу рестриктивније монетарне политике. Цијена злата је значајно смањена крајем протекле седмице, након што су објављени позитивни подаци с тржишта рада у САД који су протумачени као подстицај даљем економском расту и расту личне потрошње. Након објављених позитивних података с тржишта рада у САД, USD је апрецирао, што је такође утицало на смањење цијене злата. Reuters је објавио вијест да су трговци у Индији у понуду укључили златне полуге увезене из Јужне Кореје на које се у складу с договором о слободној трговини не плаћа царина, те је цијена овог злата нижа у односу на уобичајану увозну цијену, јер продавци могу да понуде веће попусте. Продавци у Индији су током прошле седмице нудили злато по 11 долара USD нижој цијени по унци, што је највећи попуст од 24. септембра 2016. године. Иначе, стандардна увозна цијена злата у Индију укључује царину од 10%.

На затварању тржишта у петак цијена злата је износила 1.258,88 USD (11.069,29 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

